

Biologisk kulturarv som bærekraftig verdiskaper

I et norsk-svensk samarbeid er NIBIO, Centrum för biologisk mångfald (CBM), Södertörns högskola og en rekke andre samarbeids-partnere i gang med Interreg-prosjektet «Biologisk kulturarv som bærekraftig verdiskaper». Målsetningen med prosjektet er å utvikle gode eksempler på hvordan naturressurser og biologisk kulturarv kan anvendes som ressurs for lokal verdiskaping. Prosjektet har tilknytning til Interregs innsatsområde Natur og kultur, og er et 3-årig prosjekt.

BAKGRUNN

Fjell- og skogslandskapene i Norge og Sverige har gjennom lang tid blitt utnyttet til lokal matproduksjon. Disse landskapene inneholder en rekke fysiske og biologiske kulturminner, samt en omfattende immateriell kulturarv. Kunnskapen om tradisjonell naturbruk har stor verdi med tanke på hvordan de biologiske ressursene anvendes på en bærekraftig måte i framtida. Denne kunnskapen representerer også en viktig ressurs for lokal verdiskaping og kan bidra til å styrke den lokale identiteten til tjenester og produkter.

MÅLSETNINGER

Prosjektet har som hovedmålsetning å utvikle gode eksempler på hvordan lokale naturressurser og biologisk kulturarv kan anvendes som ressurs for bærekraftig verdiskaping. Mer spesifikt skal prosjektet bidra til å:

- Dokumentere og formidle kunnskap om biologisk kulturarv
- Styrke nettverket og utveksle kompetanse mellom norske og svenske aktører
- Bidra til lokal verdiskaping knytta til mat og reiseliv via lokale innovasjonsprosesser

GRENSEREGIONAL MEIRVERDI

Prosjektet vil gjennomføres innenfor Interregregionen «Nordens Grønne Belte», først og fremst innenfor Trøndelagsfylkene og Jämtlands län. Et slik samarbeid på tvers av grensen er svært verdifullt i en region med felles historie og felles naturgrunnlag. Antall gårdbrukere/seterbrukere som anvender naturressursene er dessuten en marginal gruppe, og et slik grenseoverskridende samarbeid vil benytte den «kritiske brukermassen» i begge land.

FORMIDLING

Formidling og kunnskapsoverføring vil stå sentralt i prosjektet. Det vil utgis fakta-ark og guider, rapport med sammenstilling av gode eksempler, fagartikler og andre publikasjoner. Data fra prosjektet vil også formidles gjennom foredrag og nettsider.

Alle foto: B. Bele/NIBIO.

PROSJEKTORGANISERING OG SAMARBEIDSPARTNERE

CBM, NIBIO og Södertörns Högskola står som eiere av prosjektet. Prosjektleder er Håkan Tunón ved CBM. Paulina Rytönen er prosjektansvarlig hos Södertörns Högskola og Bolette Bele hos NIBIO. Det vil samarbeides med norske og svenske gårdbrukere/ seterbrukere, samt mot Norsk seterkultur, Föreningen Sveriges Fäbodbrukare, lokale historielag, Bonde- og Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Bonde- og småbrukerlaget, matnavet i Midt-Norge og Eldrimner. Fra forvaltninga vil representanter fra kommunene, fylkesmennene, länsstyrelsen og Miljødirektoratet være involverte. Innovasjons-aktøren Proneo AS vil bidra med skreddersydde kurs for norske og svenske brukere. Det vil opprettes en referansegruppe som skal bidra med råd til prosjektledelsen.

FINANSIERING OG BUDSJETT

Prosjektet har mottatt støtte fra det Europeiske regionale Utviklingsfondet og fra Interreg Sverige-Norge-programmet. Videre er det mottatt regional medfinansiering fra Nord-Trøndelag fylkeskommune (Regionalt utviklingsprogram), Sør-Trøndelag fylkeskommune (Regionale utviklingsmidler) og fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag (Klima- og miljøprogrammet). På svensk side har Centrum för biologisk mangfold og Södertörns högskola bidratt mest med medfinansiering, men også Ovanåkers kommune deltar i prosjektet.

Mer informasjon om prosjektet:

<http://www.slu.se/centrumbildningar-och-projekt/centrum-for-biologisk-mangfald-cbm/forskning/forsknings-projekt/biologisk-kulturarv-som-hallbar-vardeskapare/>

FORFATTERE:

Bolette Bele¹, Håkan Tunón² og Paulina Rytönen³

¹NIBIO, Pb. 115, 1431 Ås, bolette.bele@nibio.no

²CBM, Box 7071, 75007 Uppsala, Hakan.Tunon@slu.se

³Södertörns Högskola, 14189 Huddinge, paulina.rytkonen@sh.se